

พระเจ้ามโหตรประเทศ

(พ.ศ.๒๓๕๐-๒๓๕๓)

พระเจ้ามโหตรประเทศฯ เป็นเจ้าหลวงเชียงใหม่องค์ที่ ๕ นามเดิมคือ เจ้าหนานมawang เป็นบุตรคนที่สองในจำนวน ๑๖ คน และเป็นบุตรชายคนแรกในจำนวน ๕ คน ของพระญาธัมมลังกา หรือเจ้าช้างเผือกธัมมลังกา ซึ่งเป็นเจ้าหลวงเชียงใหม่องค์ที่ ๒

หลังจากพระญาพุทธวงส์ หรือเจ้าหลวงแผ่นดินเย็นพุทธวงส์ เจ้าเมืองเชียงใหม่ถึงแก่อสัญกรรม เมื่อ พ.ศ.๒๓๔๕ แล้ว เจ้าหนานมawang ซึ่งเป็นอุปราชก็ได้รั้งเมืองสืบมา จนถึง พ.ศ.๒๓๕๐ พระญาอุปราชมawang เมืองเชียงใหม่ และเจ้าพิมพิสารได้นำช้างพลายสีประหลาดลงไปถวายพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งครั้งนั้นก็ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งเจ้าอุปราชมawang (บุตรของพระญาธัมมลังกา) เป็นพระญาเชียงใหม่ ตั้งเจ้าพิมพิสารเป็นพระญาอุปราชเมืองเชียงใหม่

ใน พ.ศ.๒๓๕๕ พระญาเชียงใหม่ พระญาลำพูน และพระญาอุปราช ผู้ว่าการนครลำปาง ได้จัดตั้งไม้เงินต้นไม้ทอง และเครื่องราชบรรณาการ ไปถวายพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และในปีพ.ศ.๒๓๕๖ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดฯ ให้พระยาสิทธิราชฤทธิไกรเชิญพระสุพรรณบัฏกับเครื่องสูง มาพระราชทาน พระญาเชียงใหม่มawang และเลื่อนยศขึ้นเป็นพระเจ้ามโหตรประเทศราชาธิบดีนครพิงค์นครราชสีมา ภูบาลพิตร สถิตในอุดมขียงคราววงศ์ เจ้านครเชียงใหม่ ในขณะที่ยังป่วยอยู่ ครั้นได้เป็นพระเจ้าประเทศราชได้ ๕ เดือนกับ ๒๘ วัน ถึงวันเดือนยี่เหนือ แรม ๕ ค่ำ ปีมุจศักราช ๑๒๑๖ (พ.ศ.๒๓๕๗) โรคกำเริบมากขึ้น พระเจ้ามโหตรประเทศฯ ก็ถึงแก่พิราลัย รวมเวลาที่ดำรงตำแหน่งเจ้าหลวงเชียงใหม่ได้ ๗ ปีเศษ พระเจ้ามโหตรประเทศฯ มีบุตรธิดา รวม ๑๕ คนโดยเป็นชาย ๑๐ คน และเป็นหญิง ๕ คน

ในสมัยพระญาเชียงใหม่เจ้ามawang มีหลักฐานปรากฏชัดอยู่ว่าทางราชสำนักกรุงรัตนโกสินทร์ สมัยรัชกาลที่สามให้การสนับสนุนโดยมีพระประสงค์ที่จะให้เจ้ามawang "เอาใจใส่ดูแลราชการบ้านเมืองให้ทั่วไปทั้งสามเมือง" ถือได้ว่า นับตั้งแต่ปลายสมัยของเจ้าหลวงพุทธวงส์แห่งเชียงใหม่ นั้น เจ้ามawang แห่งนครเชียงใหม่มีบทบาทมากขึ้นจนสามารถควบคุมดูแลไปถึงเมืองลำพูน และลำปาง อีกครั้งหนึ่ง หลังจากที่เคยมีในสมัยพระเจ้ากาวิละ

(เรียบเรียงจาก หนังสือเจ้าหลวงเชียงใหม่ กรุงเทพฯ : คณะทายาทสายสกุล ณ เชียงใหม่ ,๒๕๓๕)

ที่มาของข้อมูล

“พระเจ้ามโหตรประเทศ.” 2546. [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ: 10 ตุลาคม. จาก

<http://www.lannaworld.com/person/kingcm5.htm>